

İstanbul'a Göç Etmiş Kadınların Sosyalleşmesinde Sporun Rolü -Beylikdüzü Örneği-

The Role of Sports in Socialization of Women Migrated to Istanbul -Example of Beylikdüzü-

Ayten Güneş Çelik^{1*}

Serap Mungan Ay²

* Sorumlu yazar

Corresponding author

¹ Öğr. Gör., İstanbul Medipol Üniversitesi, Türkiye

aytencelik@medipol.edu.tr

ORCID ID 0000-0002-6752-5632

² Dr. Öğr. Üyesi, Marmara Üniversitesi, Türkiye,

smunganay@marmara.edu.tr

ORCID ID 0000-0002-1296-462X

Makale geliş tarihi / First received : 08.05.2021

Makale kabul tarihi / Accepted : 28.05.2021

Bilgilendirme / Acknowledgement:

- 1- Araştırma, birinci yazarın tezinden türetilmiş ve ikinci yazarın danışmanlığında gerçekleştirilmiştir.
- 2- Bu makale, "İstanbul'a Göç Etmiş Kadınların Sosyalleşmesinde Sporun Rolü - Beylikdüzü Örneği-" başlıklı yüksek lisans tezinden üretilmiştir.
- 3- Çalışma grubunda yer alan tüm kadınlara teşekkür ederiz.
- 4- Makalenin yazarları arasında çıkar çatışması bulunmamaktadır.
- 5- Makalemizde etik kurulu izni ve/veya yasal/özel izin alınmasını gerektiren bir durum yoktur. Makalemizde kullanılan veriler 2020 yılından önce yürütülen araştırmaya dayanmaktadır.
- 6- Bu makalede araştırma ve yayın etiğine uyulmuştur.

This article was checked by Turnitin. Similarity Index 9%

Atf bilgisi / Citation:

Güneş Çelik, A., Mungan Ay, S. (2021). İstanbul'a göç etmiş kadınların sosyalleşmesinde sporun rolü (Beylikdüzü örneği). *IBAD Sosyal Bilimler Dergisi*, (11), 204-220.

ÖZ

Günümüzde birçok nedenden dolayı göç eden kadınların sayısı giderek artmaktadır ve süregelen bu artış göç çalışmalarını cinsiyet çalışmalarına yönlendirmiştir. Kadınların göç ettikleri yerde sosyalleşmeleri araştırmalar arasında giderek önemli hale gelse de kadınların sosyalleşmek için sporu bir araç olarak kullanmaları üzerine yapılan çalışmalar yeterli olmamaktadır. Bu çalışmanın amacı, Türkiye'nin farklı bölgelerinden İstanbul'un en fazla göç alan ilçelerinden biri olan Beylikdüzü ilçesine farklı zamanlarda ve çeşitli sebeplerden dolayı göç etmiş kadınların spor yapma sıklıkları ile gelir durumları arasındaki ilişkinin incelenmesi ve gelir seviyelerine göre etrafındakilerle kurmuş oldukları iletişimin incelenmesidir. Bu amaç doğrultusunda Beylikdüzü Belediyesi Beylicium AVM ve Barış Mahallesi/Semer kand Spor Merkezlerine üyeliği olan 155 kadının katılımı ile araştırma verileri anket yoluyla toplanmış ve verilerin analizinde SPSS 20.0 paket programı kullanılmış çözümlenme sürecinde, frekans analizi uygulanmış ve tablolar oluşturulmuş, analizlerde $p=0.05$ anlamlılık düzeyi ele alınmıştır. Araştırma sonucunda; Beylikdüzü ilçesine göç etmiş kadınların gelir seviyeleri ile spor yapma sıklıkları arasında anlamlı bir farklılık olmadığı görülmüştür. Kadınların büyük bir kısmı spor yaparken etrafındaki kişilerle daha çabuk iletişim kurduğunu belirtmişlerdir. Bu iletişimin gelir durumu düşük olan kadınlarda daha fazla olduğu görülürken, gelir durumu yükseldikçe kadınların iletişim kurma oranlarında azalma görülmüştür. Araştırmanın sonucunda, kadınların göç ettikleri yerde sosyalleşmelerinde sporun olumlu bir etkiye sahip olduğu ve gelir durumu düşük olan kadınların spor yaparken etrafındakiler ile daha çabuk iletişime geçtikleri tespit edilmiştir.

Anahtar kelimeler

Göç, Spor, Kadın, Sosyalleşme

ABSTRACT

Nowadays, the number of women migrating for many reasons is increasing, and this ongoing increase has directed migration studies to gender studies. Although socialization of women in the places where they migrated has become increasingly important among researches, studies on women's use of sports as a means of socialization are not sufficient. The purpose of this study is to examine the relationship between the frequency of doing sports and their income levels of women who migrated to Beylikdüzü district, one of the most immigrant districts of Istanbul, from different regions of Turkey at different times and for various reasons. In line with this purpose, the research data were collected by questionnaire with the participation of 155 women who are members of Beylikdüzü Municipality Beylicium Shopping Center and Barış Mahallesi / Semerkand Sports Centers, and the SPSS 20.0 package program was used in the analysis of the data. Analysis, frequency analysis were applied and tables were created. $P = 0.05$ significance level was taken into consideration in the analyzes. As a result of the research; It has been observed that there is no significant difference between the income levels of women who migrated to Beylikdüzü district and the frequency of doing sports. Most of the women stated that they communicate more quickly with the people around them while doing sports. While this communication was observed more in women with low income, as the income level increased, it was observed that the rate of communication among women decreased. As a result of the study, it was determined that sports have a positive effect on socialization of women in the places they migrate and women with low income levels communicate more quickly with the people around them while doing sports.

Keywords

Migration, Sports, Women, Socializing

GİRİŞ

İnsanlık tarihi kadar eski olan ve süregelen göçler sonucunda dünyanın ekonomik, sosyal ve kültürel gelişimi şekillenerek günümüze kadar gelmiştir. Özünde temel ihtiyaçlarını karşılamak için yer değiştiren insanlar daha çok kırdan kente doğru yer değiştirmiş ve öncelikli ihtiyaçlarını karşıladıktan sonra sosyal ihtiyaçlarına önem vermeye başlamıştır (Koçak ve Terzi, 2012). Yaşayan herkes için zor bir süreç olan göçü toplumsal rollerinden dolayı kadınlar daha derinden hissederler, kadın göçmenlerin yaşamış oldukları bu süreç ve deneyimler ile ilgili farklı çalışmalar yapılmış olsa da kadın göçmenlerin sosyalleşmelerini spor ile sağlamak çok fazla gündeme gelmemiştir. Oysaki günümüzde toplumsal rollerinin başında olan ev işleri ve çocuk bakımı gibi birçok faktörden dolayı spor yapmaya zaman bulamayan kadınları günlük rutinlerinin dışına çıkartarak ekonomik gelirleri ne olursa olsun spora teşvik etmek ve sporu kadınların yaşam biçimi haline getirmek gerekmektedir.

Özünde yer değiştirme eylemi olarak nitelendirilen göç kavramı bireyleri ekonomik, siyasal, kültürel ve sosyal birçok konuda etkileyen değişkenlere sahiptir. Türkiye'de kendi içinde yapılan göçler, kırdan kente doğru iş ve ekonomik olarak daha iyi şartlara sahip olma amacı ile yapılmakta olup çoğunlukla batı illerine yapılan bu göçlerin önemli bir kısmı sanayileşmiş büyük iller oluşturmaktadır (Tutar ve Özyakışır, 2013). Göç, yapısı itibariyle eylemsel olarak mekânsal bir değişiklik gibi görünsede temelinde ekonomik, kültürel ve sosyal olarak etkileme ve etkileşim süreci olarak görülmektedir.

Kentleşme olgusu iş kollarının fazla ve sanayileşme sürecini kırsal bölgelere göre daha hızlı tamamlamış olması nedeniyle nüfusun iç hareketlilik ile kırdan kente doğru yönelmesidir. Kent sosyolojisi, kırsal bölgeden gelişmiş bölge olan şehre göç etme nedenlerini, bu süreçte şehirde yaşayan bireylerin sorunları ve bu sorunların meydana geliş nedeni olan ekonomik, sosyal ve siyasal değişim süreçlerinin ve gecekondulaşma ile varlığını devam ettiren bireylerin yaşadıklarını inceleyen bir alandır (Demir ve Acar, 1997). Kentleşmenin başka bir boyutunu ise belli kentlerin karşı karşıya kaldıkları yeni göçlerle ortaya çıkan toplumsal ve mekânsal problemler oluşturmaktadır (Kurtuluş, 2017). Kente uyum süreci ise bireylerin kültür-sanat etkinliklerine, spor etkinliklerine ve halk eğitim merkezlerinin açmış olduğu çeşitli sosyalleşme kurslarına katılmaları ile aktif bir şekilde hızlandırılabilir (Özdemir, 2012).

Yeni göç edilen yerdeki toplumsal yapı, kültürün baskın olmasından dolayı yaşanan kültürel sorunlar, farklı yaşam koşulları kadının fiziki ve ruhsal durumlarını olumsuz etkilemektedir. Farklı kültürel özellikler taşıyan kadınların yeni geldikleri yerlerde sosyal uyum sürecinde dışlanmamaları ve sosyal uyum sürecine dahil edilmeleri kadınların girişim sürecinde yer almalarını sağlamaktadır (Tuzcu ve Ilgaz, 2015). Göç ve kadın üzerine yapılan çalışmalar da hem mekan hem de toplumsal değişim süreci içinde kültür, etnik durumlar, sosyo-ekonomik sınıf ve cinsiyetçi kimliğinde önemli rol oynadığı görülmektedir (İlkaracan ve İlkaracan, 1998). Göç içinde barındırdığı süreçler nedeniyle sarsıcı bir deneyim riski taşıdığı için bu süreçten aile de en çok kadınlar etkilenmektedir (Demir ve Arıöz, 2014). Psikolojik ve sosyal açıdan kadınların yaşamış oldukları sorunlar ile baş etme düzeyleri farklılık gösterdiğinden dolayı bu kadınların daha dışa dönük olmaları ve kendilerini daha rahat ifade edebilmeleri için desteklenmeleri ve sosyalleşmeleri gerekmektedir (Tuzcu ve Ilgaz, 2015).

Sosyalleşme süreci, yarışma, iş birliği, çekişme, sosyal tabakalaşma ve sosyal değişim gibi sporla birlikte görülen sosyal süreçleri anlamaktır. Spor bireye kişisel fayda hizmetini sağlarken

aynı zamanda toplumsal fayda açısından da hizmet etmektedir. Bireyin gelişmesi, sosyalleşmesi, başka toplumlarla olan iletişimine katkı sağlaması sporun insan yaşamında yadsınmayacak faydalarının olduğunun kanıtı olarak karşımıza çıkmaktadır (Yetim, 2000). Sosyalleşme ve sosyal öğrenmenin temelini başkaları ile kurulan iletişim oluşturmaktadır. Spor yapan bireylerin sosyalleşme sürecini hızlandırması ve çevresel ilişkilerinin artması sosyalleşme sürecinin nasıl ilerlediği hakkında bilgi vermektedir. Yapılan spor ile ilgili şehir veya ülke değiştiren bireyin farklı kişilik yapıları olan bireyler ile kaynaşma durumları sporun sosyalleştirme özelliğinin olduğunun bir kanıtı olarak karşımıza çıkmaktadır (Kuter, 1998). Sosyalleşme gruplarından biri olan spor ise bireyin gelişim özelliklerini doğrudan etkileme gücüne sahiptir ve toplum ilişkilerinde önemli bir araç olarak görülmektedir (Çevik ve Kabasakal, 2013).

Bu çalışmanın amacı, Türkiye'nin farklı bölgelerinden İstanbul'un en fazla göç alan ilçelerinden biri olan Beylikdüzü ilçesine farklı zamanlarda ve çeşitli sebeplerden dolayı göç etmiş kadınların spor yapma sıklıkları ile gelir durumları arasındaki ilişkinin incelenmesi ve spor yapan kadınların gelir seviyelerine göre etraflarıyla kurmuş oldukları iletişimin incelenmesidir. Çalışmada Doğrusöz (2016) tarafından 'Londra'da Türkiyeli Kadın Göçmenlerin Sosyal Entegrasyonunda Sporun Rolü' başlıklı yüksek lisans tezinden alınan anket Şubat-Nisan 2019 tarihleri arasında Beylikdüzü Belediyesine ait olan Beylicium AVM ve Barış Mahallesi/Semerkant Spor Merkezlerine üyeliği olan ve basit rastlantısal örnekleme yoluyla seçilen 155 kadına yapılmıştır. Verilerin analizinde SPSS 20.0 paket programı kullanılmıştır. Elde edilecek bilgiler ile alanda yapılacak çalışmalara katkı sağlanabileceği düşünülmektedir.

YÖNTEM

Araştırmanın Modeli

Türkiye'nin herhangi bir ilinden İstanbul Beylikdüzü ilçesine göç etmiş olan kadınların sosyalleşme süreçlerinde sporun oynadığı rolün ortaya koyulması ve kadınların gelir seviyelerinin spor yapma sıklıkları ve sporla sosyalleşmeleri üzerine etkisini inceleyen bu çalışmada betimsel ve taramaya yönelik bir yöntem uygulanmıştır. Söz konusu tarama modeli yaklaşımı; geçmişte veya halen var olan bir durumun değiştirilmeden betimlenmesini amaçlanmakta; iki veya daha fazla değişkenin aralarındaki ilişkinin betimlenmesi amaçlanmaktadır (Karasar, 2006).

Araştırmanın Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubu Beylikdüzü Belediyesine bağlı iki spor salonuna üye olan 274 kadın oluşturmaktadır. Türkçe olarak yapılan ankete katılan 12 kadın yurt dışı, 90 kadın İstanbul ve 17 kadın Beylikdüzü doğumlu olduğundan dolayı toplamda 119 kadın anketin sonuç kısmına dahil edilmemiştir. Bulgular İstanbul'un dışında herhangi bir ilde doğmuş olan 155 kadın üzerinden değerlendirilmiştir.

Veri Toplama Araçları

Bu çalışmada, Doğrusöz (2016) tarafından 'Londra'da Türkiyeli Kadın Göçmenlerin Sosyal Entegrasyonunda Sporun Rolü' başlıklı yüksek lisans tezinden alınan ve yüksek güvenilirliğe sahip anket kullanılmıştır. Basit rastlantısal örneklem ile seçilen kadınlara uygulamaya başlamadan önce anket hakkında gerekli açıklamalar yapılmış, soruların her kadın tarafından

kendi tercihlerine uygun seçeneklerde işaretlemesi istenmiştir. Verilerin çözümlenmesinde, frekans analizi uygulanmış ve tablolar oluşturulmuştur. Bağımlı ve bağımsız değişkenler önceden belirlenmiş ve hipotezlere uygulanacak şekilde analiz işlemlerine geçilmiştir. Değişkenler arasındaki korelasyonlardan çıkan sonuçlar tablolarda gösterilmiştir. Uygulamanın ardından ölçme araçları kontrol edilerek boş bırakılan ya da tek seçeneğin işaretlenmesi gereken sorularda birden fazla seçeneğin cevaplandırıldığı ölçme araçları araştırma kapsamına alınmamıştır.

Verilerin Toplanması

Araştırma kapsamında anket formu araştırmacı tarafından katılımcılara 25 Şubat- 22 Nisan 2019 tarihleri arasında uygulanmıştır. Anket uygulamasının öncesinde yapılan çalışmada; araştırmanın hangi amaç ile gerçekleştirildiği, seçeneklerin nasıl işaretlenmesi gibi hususlarda katılımcı kadınlar bilgilendirilmiştir. Anket uygulamasına katılım 'gönüllülük ilkesi' esasına göre yapılmıştır.

Verilerin Analizi

Araştırmada elde edilen veriler, Microsoft Excel 2010 programında düzenlenmiş olup sonrasında SPSS paket programından yararlanılmıştır. Verilerin çözümlenme sürecinde, frekans analizi uygulanmış ve tablolar oluşturulmuştur. Analizlerde $p=0.05$ anlamlılık düzeyi ele alınmıştır. Sosyalleşmede sporun rolü bağımlı değişkenimiz ile gelir durumu, spor yapma sıklıkları gibi bağımsız değişkenler incelenmiş ve hipotezlere uygun şekilde analiz işlemlerine geçilmiştir. Değişkenler arasındaki korelasyonlardan çıkan sonuçlar ise çeşitli tablolarda gösterilmiştir. Bu tablolardan birisi olan ki kare testi ile değişkenler arasında ilişkiyi belirleyebilen, ilişkinin yönünü ve ilişkinin derecesini belirleyebilen ilişki katsayıları üzerinde durulmuştur. Ayrıca satır ve sütun sayısından bağımsız olan tablolarda kullandığımız ve iki değişken arasındaki ilişki gücünü gösteren cramer's v ve değişkenler arasındaki ilişkinin derecesini belirlemede eta katsayısı testi gerçekleştirilmiştir (Karagöz, 2010).

BULGULAR

Araştırmanın bu bölümünde; ilk olarak katılımcıların demografik özelliklerine ilişkin bulgular açıklanmıştır. Ardından araştırma ölçeklerine ilişkin tanımlayıcı istatistikler sunulmuş ve araştırma sorularına yönelik bulgulara yer verilmiştir.

Demografik Özelliklerine İlişkin Bulgular

Katılımcıların demografik özelliklerine ilişkin frekans dağılımları Tablo-1'de sunulmuştur.

Tablo 1. Katılımcıların Demografik Özelliklerine İlişkin Bulgular

Değişken	Frekans (N)	Yüzde (%)
Yaş (Yıl)		
18-30	41	26,50
31-43	63	40,60
44-55	36	23,20

56 ve üzeri	15	9,7
Toplam	155	100
Beylikdüzü'nde İkamet Ettiği Yıl		
1- 4	42	27,1
5- 8	34	21,9
9-12	30	19,4
13 ve üzeri	49	31,6
Toplam	155	100
İstanbul'a Gelmeden Önceki İkamet		
Şehir	82	52,9
İlçe	53	34,2
Köy	20	12,9
Toplam	155	100
İstanbul'a Göç Etme Sebepleri		
Ekonomik	42	27,1
Politik	6	3,9
Eğitim	41	26,5
Evlilik	30	19,4
İş/Atama	44	28,4
Ebeveyn Göçü	35	22,6
Diğer	9	5,8
Toplam	207	Birden fazla cevap
Eğitim Durumu		
İlkokul	13	8,5
Ortaokul	7	4,5

Lise	32	20,6
Üniversite	85	54,8
Yüksek Lisans	18	11,6
Toplam	155	100
Aylık Ortalama Sabit Geliri Olan		
2.499 TL ve altı	31	33,3
2.500- 3.499 TL	23	24,7
3.500 TL ve üzeri	39	42,0
Toplam	93	100
Medeni Durum		
Evli	97	62,6
Bekar	58	37,4
Toplam	155	100

Tablo 1'de görüldüğü üzere yaş durumu özelliklerine göre 18-30 yaş arası katılımcıların %26,50, 31-43 yaş arası katılımcıların %40,60, 44-55 arası katılımcıların %23,20 ve 56 yaş üzeri katılımcıların oranının da %9,7 olduğu belirlenmiştir. Katılımcıların Beylikdüzü'nde ikamet ettiği yıl 1-4 yıl %27,1, 5-8 yıl %21,9, 9-12 yıl %19,4 ve 13 ve üzeri %31,6 olarak belirlenmiştir. İstanbul'a gelmeden önce katılımcıların yaşadıkları yer %52,9 şehir, %34,2 ilçe, %12,9 köy olarak belirlenmiştir.

Katılımcıların İstanbul'a göç etme sebepleri incelendiğinde ise birden fazla cevap şıkkı işaretleyebilen kadınların %27,1'inin ekonomik, %3,9'unun politik, %26,5'inin eğitim, %19,4'ünün evlilik, %28,4'ünün iş/atama, %22,6'sının ebeveyn göçü ve %5,8'inin diğer sebeplerle İstanbul'a göç ettiği görülmüştür.

İstanbul'a göç etme nedenleri arasında ilk sırada iş/ atama ardından ekonomi ve eğitim yer almaktadır. Evlilik seçeneğinin ise %19,4 ile beşinci sırada olması kadınların, göç sürecindeki bağımlı göçünü kısmen destekler niteliktedir.

Katılımcıların eğitim durumları incelendiğinde; %8,5 ilkökul, %4,5 ortaokul, %20,6 lise, %54,8 üniversite ve %11,6 yüksek lisans düzeyindedir. Aylık net ortalama kişisel gelirlerinin sorulduğu soruyu ise sabit geliri olan 93 kadın yanıtlamış ve %33,3'ü 2.499 TL ve altı, %24,7'si 2.500-3.499 TL ve %42,0'si 3.500 TL ve üzeri olarak belirlenmiştir. Son olarak katılımcıların %62,6 evli, %37,4 bekar olduğu görülmüştür.

Spor ile İlişkilerine İlişkin Bulgular

Katılımcıların spor ile ilişkilerine ait frekans dağılımları Tablo- 2'de sunulmuştur.

Tablo 2. Katılımcıların Spor ile İlişkileri

Değişken	Frekanslar (N)	Yüzde (%)
Spor Yapma Sıklıkları		
Haftada üç günden fazla	29	18,7
Haftada üç gün	32	20,6
Haftada üç günden az	33	21,3
Düzensiz	61	39,4
Toplam	155	100
Spor Salonuna Üyeliliğin Önemi		
Önemli değil	10	6,5
Biraz önemli	19	12,3
Önemli	63	40,6
Çok önemli	63	40,6
Toplam	155	100
İlgilendiği Spor		
Yürüyüş	108	69,7
Pilates	96	61,9
Fitness	64	41,3
Toplam	Birden fazla cevap	Birden fazla cevap
İsteddiği Spor		
Yüzme	64	41,3
Zumba- Dans	45	29,0
Savunma Sporları	36	23,2
Toplam	145	93,5

Katılımcılar spor yapma sıklıkları sorusuna haftada üç günden fazla %18,7, haftada üç gün %20,6, haftada üç günden az %21,3 ve düzensiz %39,4 seçeneklerini tercih etmişlerdir. Katılımcıların spor yapmasında bu salona üyeliğinin ne kadar önemli olduğu; önemli değil %6,5, biraz önemli %12,3, önemli %40,6, çok önemli %40,6 düzeydedir. Katılımcılar anketteki belirtilen spor türleri içinden en fazla ilgilendiği üç spor türünü yürüyüş %69,7, pilates %61,9 ve fitness %41,3 olarak belirlemişlerdir. Katılımcıların yapmak istedikleri spor türleri arasında ilk sırayı yüzme %41,3 oranla almış ve sonra zumba-dans %29,0 ve savunma sporları %23,2 şeklinde sıralanmıştır.

Gelir Seviyesi ve Spor Yapma Sıklıklarına İlişkin Bulgular

Katılımcıların gelir seviyeleri ve spor yapma sıklıklarının ilişkin bilgiler Tablo-3' te sunulmuştur.

Tablo 3. Beylikdüzü'ne Göç Etmiş Kadınların Gelir Seviyesi ile Spor Yapma Sıklıklarının Frekansları

Ne sıklıkla spor yapıyorsunuz?				
	Haftada üç gün ve üzeri düzenli	Haftada üç günden az düzenli	Düzensiz	Total
2.499 TL ve altı	11	5	15	31
	%35,5	%16,1	%48,4	%100,0
2.500- 3.499 TL	7	7	9	23
	%30,4	%30,4	%39,1	%100,0
3.500 TL ve üzeri	15	5	19	39
	%38,5	%12,8	%48,7	%100,0
Toplam	33	17	43	93
	%35,5	%18,3	%46,2	%100,0

Tablo- 3'e göre gelir seviyesi 2.499 TL ve altı olan kadınların %35,5'ü haftada üç gün ve üzeri düzenli, %16,1'i haftada üç günden az düzenli ve %48,9'u düzensiz, gelir seviyesi 2.500-3.499 TL aralığında olan kadınların %30,4'ü haftada üç gün ve üzeri düzenli, %30,4'ü haftada üç günden az düzenli ve %39,1'i düzensiz olarak spor yaptığı görülmektedir. Gelir seviyesi 3.500 TL ve üzeri olan kadınların ise %38,5'i haftada üç gün ve üzeri düzenli, %12,8'i haftada üç günden az düzenli ve %48,7'sinin düzensiz olarak spor yaptığı görülmektedir.

Tablo 4. Kadınların Gelir Seviyesi ile Spor Yapma Sıklıklarının Ki Kare Analizi

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	3,170 ^a	4	0,530
Likelihood Ratio	2,953	4	0,556
Linear-by-Linear Association	0,021	1	0,884
N of Valid Cases	93		

Tablo-4 'e göre ki kare testinin analizi sonucunda sign değeri 0,05'ten büyük çıktığı için ($\chi^2(4) > 3,170$, $P = 0,530$) kadınların spor yapma sıklıkları gelir durumundan etkilenmemektedir ($p = 0,530 > 0,05$).

Tablo 5. Kadınların Gelir Seviyesi ile Spor Yapma Sıklıklarının Eta Analizi

		Value
Nominal by Interval Eta	Gelir grubu	0,015
	Spor yapma sıklıkları	0,022

Tablo 6. Kadınların Gelir Seviyesi ile Spor Yapma Sıklıklarının Phi ve Cramer's V Analizi

		Value	Approx Sig.
Nominal by Interval Eta	Phi	0,185	0,530
	Cramer's V	0,131	0,530
N of Valid Cases		93	

Kadınların gelir seviyeleri ile spor yapma sıklıkları arasında anlamlı bir farklılık olmadığı tablo-5 ve tablo-6' daki Cramer's V ve eta testlerinde de görülmüş ve bu sonuçlardaki kare'yi destekler nitelikte çıkmıştır. Eta'nın, 0,015 çıkması aralarında zayıf bir ilişki olduğunu göstermektedir. Kadınların gelir durumları spor yapmaları için bir faktör olmamakta ve gelir

durumları spor yapma sıklıklarını etkilememektedir. Kadınların geneline baktığımızda bütün gelir gruplarında düzensiz spor yapma eğilim görülmektedir.

Spor ile İlgili Toplumsal Bulgular

Katılımcılara spor yapmanın veya spora katılımın toplumsal faydaları hakkındaki düşüncelerini ölçen sorular sorulmuş ve yanıtlara verilen istatistikler Tablo-7'de sunulmuştur.

Spor Yaparken Çevreyle Kurulan İletişim

Katılımcıların spor ile ilişkilerine ait frekans dağılımları Tablo-7'de sunulmuştur.

Tablo 7. Kadınların Spor Yaparken Etrafındakiler ile Daha Çabuk İletişim Kurmalarına Dair Verilerin Frekansı

Spor yaparken etrafımdakilerle normalden daha çabuk iletişim kurarım				
	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Kesinlikle Katılmıyorum	11	7,1	7,1	7,1
Katılmıyorum	31	20,0	20,0	27,1
Ne Katılıyor Ne Katılmıyorum	37	23,9	23,9	51,0
Katılıyorum	49	31,6	31,6	82,6
Kesinlikle Katılıyorum	27	17,4	17,4	100,0
Total	155	100,0	100,0	

Kadınlar, spor yaparken etrafımdakiler ile daha çabuk iletişim kurarım sorusuna %7,1 kesinlikle katılmıyorum, %20,0 katılmıyorum, %23,9 ne katılıyor ne katılmıyorum, %31,6 katılıyorum ve %17,4 kesinlikle katılıyorum diye cevap vermişlerdir. Kadınların büyük kısmı spor yaparken etrafındaki kişiler ile daha çabuk iletişim kurduklarını belirtmişlerdir.

Tablo 8. Kadınların Spor Yaparken Etrafındakiler ile Daha Çabuk İletişim Kurmaları ve Gelir Düzeylerine Dair Veriler

Spor yaparken etrafımdakilerle normalden daha çabuk iletişim kurarım						
	Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Ne Katılıyor Ne Katılmıyorum	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	Total

2.499 TL ve altı	1	3	5	15	7	31
	%3,2	%9,7	%16,1	%48,4	%22,6	%100,0
2.500- 3.499 TL	3	4	8	5	3	23
	%13,0	%17,4	%34,8	%21,7	%13,0	%100,0
3.500 TL ve üzeri	6	14	7	6	6	39
	%15,4	%35,9	%17,9	%15,4	%15,4	%100,0
Total	10	21	20	26	16	93
	%10,8	%22,6	%21,5	%28,0	%17,2	%100,0

Tablo- 8'e göre gelir seviyesi 2.499 TL ve altı olan kadınların çoğunluğu spor yaparken etrafındakilerle normalden daha çabuk iletişim kurduklarını belirtirken, gelir seviyesi 3.500 TL ve üzeri olan kadınların spor yaparken etrafındakilerle normalden daha çabuk iletişim kurmadıkları görülmektedir.

Tablo 9. Kadınların Spor Yaparken Etrafındakiler ile Daha Çabuk İletişim Kurmaları ve Gelir Düzeylerine Dair Verilerin Ki Kare Analizi

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	18,657 ^a	8	0,017
Likelihood Ratio	18,720	8	0,016
Linear-by-Linear Association	10,673	1	0,001
N of Valid Cases	93		

Gelir durumu daha düşük olan kadınların spor yaparken etrafındakiler ile daha çabuk iletişim kurduğu görülmüştür. Gelir durumu arttıkça kadınların spor yaparken etrafındakilerle iletişim kurmaları daha da azalmıştır. $p=0,017 < 0,05$ Df=8.

Tablo 10. Kadınların Spor Yaparken Etrafındakiler ile Daha Çabuk İletişim Kurmaları ve Gelir Düzeylerine Dair Verilerin Eta Analizi

	Value
Gelir grubu	0,403

Nominal by Interval Eta	Spor yaparken etrafındakilerle normalden daha çabuk iletişim kurarım	0,341
-------------------------	--	-------

Tablo 11. Kadınların Spor Yaparken Etrafındakiler ile Daha Çabuk İletişim Kurmaları ve Gelir Düzeylerine Dair Verilerin Phi ve Cramer's V Analizi

		Value	Approx Sig.
Nominal by Interval Eta	Phi	0,448	0,17
	Cramer's V	0,317	0,17
N of Valid Cases		93	

Gelir durumu daha düşük olan kadınların spor yaparken etrafındakiler ile daha çabuk iletişim kurduğu görülürken, gelir durumu arttıkça kadınların bu iletişimlerinin azaldığı görülmüştür.

TARTIŞMA, SONUÇ ve ÖNERİLER

İstanbul Beylikdüzü ilçesine göç etmiş kadınların spor yapma sıklıkları ile gelir durumları arasındaki ilişkinin incelenmesi ve gelir seviyelerine göre etrafındakilerle kurmuş oldukları iletişimin incelenmesi amaçlanmıştır. Bu amaçla elde edilen bulguların tartışma ve yorumu aşağıda sunulmuştur:

Araştırmada elde edilen veriler doğrultusunda gelir düzeylerine göre spor yapma sıklıkları incelendiğinde, kadınların ekonomik düzeyleri ile spor yapma sıklıkları arasında farklılık bulunmamıştır. Ekonomik durumun kadınların spor yapmasında bir faktör olmadığı gelir düzeyinin spor yapma sıklığını arttırmadığı belirlenmiştir. Hergüner (1993) çalışmasında ekonomik, sosyal ve kültürel imkanların son yıllarda giderek gelişmesiyle eğitim, mesleki statü ve ekonomik koşulların kadınların boş zamanlarında spor yapmalarını önemli derecede etkilediğini belirtmiştir. Çaha ve ark. (2014) Türkiye'de spor yapmak için imkanların her geçen gün arttığını literatür taramalarında belirtmiş olup büyük kentlerde hem belediyeler hem de kar amacı taşıyan kurumlar tarafından açılan spor merkezleri ve fitness salonlarının bireylerin kullanımına açıldığını, Belediyeler tarafından açılan salonlarında haftanın belli gün ve saatlerinde sadece kadın kullanıcılara tahsis edildiğini, spor yapma alışkanlıklarının sağlık durumu ve yaş ile ilgili olmasının yanı sıra ekonomik imkanlardaki ilişkili olduğunu, kent yaşamında artan spor ve fitness salonlarına üyeliğin belli bir ekonomik güç gerektirdiğini belirtmişlerdir. Oğuz (2016) çalışmasında kentin olumsuzluklarına en fazla maruz kalanların az gelirli, düşük eğitimli kadınlar olduğunu belirtmiş ve kadınların kent içindeki hareketleri ile kamusal mekan tecrübelerinin kent plancılarının ve politika üreticilerinin göz ardı

etmemesi gereken olgular olduğunu belirtmiştir. Bu açıdan bakıldığı zaman gelir düzeyi spor yapma alışkanlıklarını etkileyen bir durum olarak görülsede bizim çalışmamızda kadınların gelir düzeyinin spor yapma sıklıklarını etkilemediği görülmüştür. Çıkan bu sonuçta Beylikdüzü Belediyesinin sağlamış olduğu ücretsiz spor imkanları ve parklara konulan spor aletleri sayesinde ekonomik geliri ne olursa olsun her kadına spor yapma imkanı sağlandığı düşünülmektedir.

İlkkaracan ve İlkkaracan (1998) ailesel göç ile geldikleri yeni yerlerde yaşamış oldukları sorunlar, sosyalleşme süreci içinde kendini gösteren eğitim, iş, hane içi yaklaşımlar ve toplumsal kalıplar kadınların adaptasyon sürecini olumlu/ olumsuz etkilediğini söylemişlerdir. Erkal (1992) ise spor faaliyetlerinin en bariz özelliğinin sosyal olması olduğunu belirtmiş olup bireyin ilgilendiği spor dalına göre takım sporu ya da bireysel spor içinde yer alması ve sosyal olgu olarak görülmesi sporun sosyalleştirmesi açısından olumlu bir süreç olduğundan bahsetmiştir. Yetim (2005) sporun bireyin aktif olarak sosyal çevre ile iletişimini sağlayan sosyal etkileşim sürecinin öneminden bahsetmiş ve sporun bireyin gelişimi üzerindeki etkilerinden birinin ise farklı kültür ve toplumda yer alan bireyleri aynı spor dalı üzerinde birleştirerek sosyalleşme sürecine katkı sağladığından bahsetmiştir. Borgogni ve Digennaro (2015) son yıllarda sporda sosyalleşme kavramının artması ile sporun bir araç olarak kullanılmaya başlandığından bahsetmiş ve bunun da dezavantajlı grupların spor yapmasına önemli katkı sağladığını tespit etmişlerdir. Yaptığımız araştırmada kadınların büyük bir kısmının spor yaparken etrafındaki kişiler ile daha çabuk iletişim kurdukları görülmüştür.

Parks (1998) sporun bireylere kişisel ve sosyal kimlik hissini yanı sıra grup üyeliği duygusunu da aşılıyarak onları bir araya getirmeyi hedeflediğinden bahsetmiş ve sporun popüler olması, sınıfsal ayırım, ırk, yaş ve cinsiyet, ayırımı olmaksızın bütünleştirici yönünün olması sosyal rollerin yerine getirilmesini kolaylaştırdığı sonucuna ulaşmıştır. Ekholm (2013) sporun işlevlerinden birinin sosyalleşme olduğunu söylemiş ve sporun bütünleşme, toplumsal yönden gelişime ve çeşitlenmeye katkıda bulunduğunu vurgulamıştır. Araştırmamızda son olarak "Kadınların spor yaparken etrafındakilerle daha çabuk iletişim kurmalarında gelir durumlarının etkisi var mıdır?" sorusuna aradığımız cevaplarda kadınların spor yaparken etrafındakiler ile daha çabuk iletişim kurmalarında gelir durumlarına göre farklılıklar olduğu ortaya çıkmıştır. Karakullukçu (2020) tarafından işitme engelliler ile yapılan sporun sosyalleşme düzeyine katkısının incelenmesi çalışmasında düşük gelirli engellilerin spor ile sosyalleşme oranının daha az olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Düşük gelire sahip engellilerin sosyalleşmesinin geliri yüksek engellilere göre az olması geliri düşük olan engellilerin etkinliklere katılmada güçlük çekmesinden kaynaklı olduğu düşünülmektedir. Kadınlar gibi dezavantajlı grupta yer alan engelliler üzerinde yapılan bu çalışma ile bizim çalışmamız tutarlılık göstermemektedir. Duman (2020) ise sporun sosyal bütünleşme üzerindeki etkileri çalışmasında spor etkinliklerinin katılımcılar tarafından dikkate alındığını ve sporun sosyal bütünleşmede olumlu etkisi olduğuna inanıldığını belirtmiştir. Bu çalışmamızda kadınların büyük bir kısmı spor yaparken etrafındaki kişiler ile daha çabuk iletişim kurduğunu belirtse de gelir durumu daha düşük olan kadınların iletişim kurma oranının daha fazla olduğu görülmüştür. Kadınların gelir durumu arttıkça spor yaparken etrafındakilerle kurduğu iletişim azalmıştır.

Sonuç olarak kadınların birbirleri ile iletişim kurmalarında sporun olumlu etkisinin olduğu ortaya koyulmuştur. Çalışmada elde edilen sonuçlar doğrultusunda uygulayıcılar ve araştırmacılar için aşağıda belirtilen önerilerde bulunulabilir.

-Bu çalışmanın konusunu oluşturan kadınların verdiği cevaplarda verilerin toplanmış olduğu bölgeye göre farklılıklar olabileceği gibi kadınların spor ile sosyalleşmeye bakış açıları konusunda ülkemizin farklı kültürel ve toplumsal yapıdaki bölgelerinde daha farklı sonuçlar ortaya konulabileceği düşünülmektedir. Bu noktadan hareketle daha kapsayıcı ve sağlıklı sonuçlar elde edebilmek amacıyla, ilerleyen dönemlerde bu konuya ilişkin yapılacak çalışmaların daha geniş bölgeleri kapsayacak şekilde gerçekleştirilmesinin uygun olacağı değerlendirilmektedir.

-Kamu kurum ve kuruluşları ile özellikle şehir dışından gelen kadınlara özgü yaşam alanlarını spor etkinlikleri ile çeşitlendirilerek sosyalleşmelerinin hızlanmasına katkı sağlanmalıdır.

-Beylikdüzü ilçesinde açık ve kapalı alanlarda spor imkanları çok fazla olsa da yapmak istediğiniz spor türü sorumuzda yüzme sporunun tercih eden kadın sayısının fazla olması yüzme havuzu eksikliğini ortaya koymaktadır. İlçede belediyeye ait iki adet, Gençlik Spor Bakanlığına ait bir yüzme havuzunun bulunması talebi karşılamadığından yüzme branşına istek yoğun olmuştur. Bu durumda Beylikdüzü Belediyesi yeni ve mutlaka kadınların yüzme fırsatı bulacağı spor alanları sağlamalıdır.

-Sporun, toplumsal birlik ve beraberlik algısını oluşturduğu gerçeğinden yola çıkarak, sosyalleşme sürecinde kadınların yaşadıkları yere uyum sağlamalarını kolaylaştıracak adımlar atılması için İstanbul'un en fazla göç alan ilçelerinden biri olan Beylikdüzü Belediyesi'nin sınırları içinde yaşayan kadınları daha fazla spora teşvik etmesi sağlanmalıdır.

-Değişen kadının sadece kendini değil başta çocukları ve ailesini, sonra çevresini bu değişime ortak ettiği düşünülürse kadınların spora teşvik edilmesi ile çocuklarının ve çevresindekilerinin spora ilgi alakasını artacaktır. Bu çalışmanın yapıldığı süreçte birçok kadının evde çocuğum bekliyor veya okuldan çocuğum gelecek diye çalışmaya katılmadığı gözlenmiştir. Bu durumdan dolayı kadınların spor yaptıkları tesislerde çocuk bakımı ve oyun alanı yerlerinin bulunması veya aynı saate denk gelecek şekilde çocuklara spor eğitimi verilmesi kadınların spor yapmasını destekleyecektir. Kurum ve kuruluşlar kadınlara yönelik spor aktivitesi süreçlerinde bu hususları göz önüne almalı ve kadınları spor yapmaya teşvik edecek bu imkanları sağlamalıdır.

-Sporun, sadece fiziksel değil psikolojik olarak da pozitif yönde insan sağlığını etkilemesi bir yana yeni arkadaşlıklar ve dostluklar kurulması, insanların bir araya gelerek iletişim içinde olması yani sporun insanların sosyalleşmelerine katkı sağlaması gibi durumlar göz önüne alındığında sadece ilçe belediyelerine değil il belediyelerinin, spor bakanlığının ve devletin kadınlarımıza daha fazla spor imkanları sağlaması gerekmektedir.

KAYNAKÇA

Borgogni, A. ve Digennaro, S. (2015). Playing together the role of sport organisations in supporting migrants integration. *Revista de Metodología de Ciencias Sociales*, EMPRIA, 109-131.

- Çaha, H., Aydın, E.S., ve Çaha, Ö. (2014). *Değişen Türkiye'de kadın*. İstanbul: Kadem Derneği.
- Çevik, O., Kabasakal, K. (2013). Spor etkinliklerinin engelli bireylerin toplumsal uyumuna ve sporla sosyalleşmelerine etkisinin incelenmesi. *Uluslararası Sosyal ve Ekonomik Bilimler Dergisi*, 3(2), 74-83.
- Demir, Ö. ve Acar, M. (1997). *Sosyal bilimler sözlüğü*. Ankara: Vadi Yayınları.
- Demir, G. ve Arıöz, A. (2014). Göç eden kadınların sağlıklı yaşam biçimi davranışları ve etkileyen faktörler. *Düzce Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Dergisi*, 1(2), 1-8.
- Doğrusöz, D. (2016). *Londra'da Türkiyeli kadın göçmenlerin sosyal entegrasyonunda sporun rolü*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Bahçeşehir Üniversitesi, İstanbul.
- Küçükbaş Duman, F. (2020). Sporun sosyal bütünleşme üzerindeki etkileri. *Spor Eğitim Dergisi*, 4(4), 169-177.
- Ekholm, D. (2013). Research on sport as a means of crime prevention in a Swedish welfare context. *Scandinavian Sport Studies Forum*, 4, 91-124.
- Erkal, M. (1992). *Sosyolojik açıdan spor*. İstanbul: Türk Dünyası Araştırmaları Vakfı.
- Hergüner, G. (1993). *Kadınların spor yapmalarını etkileyen sosyo-kültürel faktörler*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Marmara Üniversitesi, İstanbul.
- İlkkaracan, H. ve İlkkaracan, İ. (1998). *1990 lar Türkiye'sinde kadın ve göç, Bilanço 98: 75 yılda köylerden şehirlere*. İstanbul: Tarih Vakfı Yayınları.
- Karagöz, Y. (2010). İlişki katsayıları ile öğrenci başarısını etkileyen faktörlerin belirlenmesi. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 9(32), 425-446.
- Karakullukçu, A. (2020). *İşitme engelliler için sosyalleşme ölçeği geliştirme çalışması ve sporun sosyalleşme düzeyine katkısının incelenmesi*. Yayınlanmamış doktora tezi, Kırıkkale Üniversitesi, Kırıkkale.
- Karasar, N.(2006). *Bilimsel araştırma yöntemi*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Koçak, Y.,Terzi, E. (2012). Türkiye'de göç olgusu, göç edenlerin kentlere olan etkileri ve çözüm önerileri. *KAÜ İİBF Dergisi*, 3(3), 163-184.
- Kurtuluş, H. (2017). Kent sosyolojisinde değişen kavrayışlar ve Türkiye'nin kentleşme deneyimi, kent kuramları. Uğurlu, Ö. ve diğerleri, (Derleyenler). *Türkiye perspektifinden kent sosyolojisi çalışmaları* içinde. s.197-216. İstanbul: Örgün Yayınevi.
- Kuter, F. (1998). *Toplumsal boyutları ile spor*. İstanbul: Bağırhan Yayınevi.
- Oğuz, M. (2016). Toplumsal cinsiyet tartışmaları. Özsaygılıgil F., (Ed.). *Kent politikası ve toplumsal cinsiyet* içinde. s.160-162. Ankara: Dipnot Yayınları.
- Parks, J.B., Zanger, B.K. ve Querterman, J. (1998). *Contemporary sport management*. IL: Human Kinetics, Champaign.
- Özdemir, H. (2012). Türkiye'de iç göçler üzerine genel bir değerlendirme. *Akademik Bakış Dergisi*, 30, 1-17.

- Tutar, H., Özyakışır, D. (2013). TRA2 bölgesinden İstanbul'a göç hareketlerinin nedenlerine ilişkin bir araştırma. *Sosyoloji Konferansları*, 47, 31-58.
- Tuzcu, A., Ilgaz, A. (2015). Göçün kadın ruh sağlığı üzerine etkileri. *Psikiyatride Güncel Yaklaşımlar*, 7(1), 56-67.
- Yetim, A. (2000). Sporun sosyal görünümü. *Gazi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 1, 63-72.
- Yetim, A. (2005). *Sosyoloji ve spor*. Trabzon: Topkar Matbaacılık.